Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering	Datum
28-03-2024	17-01-2024
Zaaknummer	**Portefeuillehouder**
018452474	F. Brouwer

Onderwerp

Vaststellen aanvullende toetsingscriteria aanwijzingsprocedure lokale publieke media instelling

Aan de leden van de raad,

Voorgesteld besluit

1. De zeven voorgestelde aanvullende criteria van het Commissariaat voor de Media over te nemen, waaraan de raad de aanvragen voor de nieuwe aanwijzing van een publieke lokale media-instelling kan toetsen.
2. Het Commissariaat voor de Media op de hoogte te stellen van deze vastgestelde aanvullende criteria middels bijgevoegde brief.

Inleiding

Nieuwe aanwijzingsprocedure:
Op 28 december 2023 heeft het Commissariaat voor de media de procedure opengesteld om voor de vijfjarige periode na 28 december 2024 een lokale omroep voor de gemeente Urk aan te wijzen. Vanaf de datum van bekendmaking in de Staatscourant kunnen geïnteresseerde partijen bij het Commissariaat een aanvraag indienen om aangewezen te worden als lokale omroep voor de gemeente Urk. De uiterlijke indieningsdatum is 28 juni 2024. Reden voor deze nieuwe aanwijzingsperiode is dat per 28 december 2024 de vijfjarige aanwijzing van de huidige lokale media-instelling: Vereniging Urk FM vervalt. Het Commissariaat voor de Media besluit over de nieuwe aanwijzing, onder meer op grond van het advies van de gemeenteraad Urk. De nieuwe aanwijzingsprocedure wordt kenbaar gemaakt aan potentiele partijen door de nieuwe aanwijzingsprocedure te communiceren op de gemeentelijke website, de socials en op de gemeentepagina.

Rol gemeenteraad ten aanzien van de aanwijzing van een lokale omroep
In art. 2.61 lid 3 van de Mediawet 2008 staat dat de gemeenteraad een adviserende taak heeft ten aanzien van de aanwijzing van een lokale omroep. De gemeenteraad van Urk moet aan het Commissariaat voor de Media advies uitbrengen over de ingediende aanvragen tot aanwijzing als lokale publieke media-instelling voor de periode 2025-2030. Per gemeente kan het commissariaat maar 1 zendmachtiging aan een lokale omroep uitgeven. Ook als er maar 1 aanvraag is ingediend, heeft de gemeenteraad de taak het commissariaat te adviseren of de aanvraag aan de in de wet gestelde eisen voldoet. De gemeenteraad van Urk moet in de eerste plaats advies uitbrengen over de vraag of aanvragers voldoen aan de wettelijke toetsingscriteria. De wettelijke criteria zijn:

- De lokale omroep is een rechtspersoon naar Nederlands recht met volledige rechtsbevoegdheid.
- De lokale omroep heeft zich, volgens de statuten, uitsluitend of hoofdzakelijk ten doel gesteld het op lokaal niveau uitvoeren van de publieke mediaopdracht door het verzorgen van media-aanbod dat gericht is op de bevrediging van maatschappelijke behoeften die in een provincie, een gemeente of een deel van de provincie waarop de instelling zich richt leven, en het verrichten van alle activiteiten die nodig zijn om daarmee een publieke taak te

vervullen;
- Heeft volgens de statuten een orgaan dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt en dat representatief is voor de belangrijkste in de desbetreffende gemeente voorkomende maatschappelijke, culturele, godsdienstige en geestelijke stromingen (een programmabepalend orgaan).

Vanaf 2024 vraagt het commissariaat of de gemeenteraad ook advies wil uitbrengen op basis van voorgestelde aanvullende criteria. Dit is geen verplichting. Ook kan een gemeente er voor kiezen om alternatieve criteria vast te stellen.

Het Commissariaat heeft voorbeelden van toetsingscriteria toegestuurd die goed bruikbaar zijn voor de gemeente Urk, zie ook bijlage 2. De zeven criteria belichten de belangrijkste aspecten waaraan een lokale media-instelling dient te voldoen. Deze zeven criteria, inclusief korte toelichting, zijn:

1. *Representativiteit en functioneren programma-beleidsbepalend orgaan[1] (pbo).*
   Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het aantal stromingen en/of leden binnen het pbo. En om de borging van het functioneren van het pbo (bv. duidelijke taakomschrijving, hoe vaak het pbo bij elkaar komt).
2. *Aansluiting op diversiteit en informatiebehoefte inwoners.*
   Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de aansluiting van het media-aanbod op de leefomgeving van de inwoners en om het informeren van de verschillende doelgroepen. En ook om aandacht voor actueel lokaal nieuws, lokale activiteiten, cultuur, educatie en trends en ontwikkelingen in het mediagebruik (inclusief digitalisering).
3. *Aanbodkanalen en platforms.*
   Van belang hierbij is via welk mediakanaal of welke mediakanalen het media-aanbod verspreid zal worden (bijvoorbeeld radio, televisie, internet, sociale media).
4. *Samenwerkingen met lokale partners en/of organisaties.*
   Hier speelt of de aanvrager inzicht geeft in de samenwerkingen die hij aangaat met (lokale) partners, zoals: onderwijs, bibliotheken, culturele organisaties, sportinstellingen en/of andere media-instellingen.
5. *Interactie en participatie inwoners.*
   Bij dit criterium is het van belang in hoeverre de aanvrager vorm geeft aan interactie met inwoners van de gemeente en goed bereikbaar/vindbaar is. Is er bijvoorbeeld sprake van burgerparticipatie bij het verzorgen van het media-aanbod? En heeft de aanvrager een solide vrijwilligersbestand?
6. *Professioneel geborgde organisatie*.
   Hier gaat het om de vraag of de aanvrager een transparante organisatiestructuur heeft, met duidelijk belegde taken en verantwoordelijkheden (denk aan bestuur/pbo/redactie). En of redactionele onafhankelijkheid is geborgd (bijvoorbeeld in statuten, samenwerkingsovereenkomsten).
7. *Financiële situatie.*
   Het moet aannemelijk zijn dat de aanvrager de komende vijf jaar financieel stabiel is, zoals blijkt uit een onderbouwde en realistische begroting.

Deze 7 aanvullende criteria moeten officieel vastgesteld worden door de gemeenteraad.

---

[1] De Mediawet schrijft voor dat lokale omroepen een representatief orgaan hebben dat het beleid voor het media-aanbod bepaalt. Dit programmabeleidbepalende orgaan (pbo) is, naast het bestuur en de redactie, een afzonderlijk orgaan binnen de omroep. Het pbo stelt het media-aanbodbeleid vast en controleert in dit kader of met de programma's wordt voldaan aan de ICE-norm (zijn de programma's voor 50% van informatieve, culturele of educatieve aard). De leden van het pbo vertegenwoordigen elk een stroming binnen de gemeente. Zo heeft het pbo een sterke binding met het publiek waar de omroep zich op richt.

Communicatie toetsingscriteria
Het commissariaat heeft ons gevraagd om voor 31 januari 2024 kenbaar te maken of de aanvullende criteria worden overgenomen. De genoemde indieningstermijn is op verzoek van de gemeente verlengd tot na deze raadsvergadering (28 maart 2024). Direct na vaststelling door de gemeenteraad worden de aanvullende toetsingscriteria gecommuniceerd naar het Commissariaat en gepubliceerd op de website van de gemeente Urk. Zodat geïnteresseerde partijen in staat zijn om hun aanvraag op de criteria af te stemmen.

Beoogd resultaat / effect

Op grond van aanvullende criteria kan de raad een gedegen advies uitbrengen aan het Commissariaat van de Media of de lokale omroep in staat is te zorgen voor het lokaal toereikend media-aanbod. Bij meerdere aanvragen maken deze aanvullende voorwaarden het mogelijk aanvragen met elkaar te vergelijken en te beoordelen welke aanvrager het beste in staat wordt geacht om de functie van lokale publieke media-instelling voor de gemeente te vervullen.

Argumenten

1.1 De gemeenteraad heeft in de aanwijzingsprocedure een adviserende taak.
In art. 2.61 lid 3 van de Mediawet 2008 staat dat de gemeenteraad deze adviserende taak heeft. De gemeenteraad van Urk moet aan het Commissariaat voor de Media advies uitbrengen over de ingediende aanvragen tot aanwijzing als lokale publieke media-instelling voor de periode 2025-2030. Ook als er maar 1 aanvraag is ingediend heeft de gemeenteraad de taak het commissariaat te adviseren of de aanvraag aan de gestelde eisen voldoet.

1.2 In het kader van een zorgvuldige voorbereiding dient de raad aanvullende criteria vast te stellen.
Aanvragen moeten in elk geval aan wettelijke criteria voldoen. Als er sprake is van meerdere aanvragen, verwacht het Commissariaat voor de Media dat de gemeenteraad van Urk advies uitbrengt over de vraag welke aanvrager het meest geschikt is om de functie van lokale publieke media instelling voor de gemeente Urk uit te oefenen. Om dit proces beter te regelen is er op 1 februari 2023 de ‘Beleidsregel aanwijzingsprocedure lokale publieke media-instellingen 2023’ in werking getreden. Het is voor het eerst dat de gemeente wordt gevraagd om aanvullende criteria vast te stellen. Dit geeft houvast bij de beoordeling van de aanvragen en bevordert een transparante procedure en het gelijke speelveld. Geïnteresseerde partijen kunnen hun aanvragen op deze criteria afstemmen. daarom is het verstandig om de zeven, door het Commissariaat voorgestelde criteria, over te nemen.

1.3 Het Commissariaat heeft voorbeelden van toetsingscriteria toegestuurd die goed bruikbaar zijn voor de gemeente Urk.
De zeven criteria belichten de belangrijkste aspecten waaraan een lokale media-instelling dient te voldoen. In de aanvraag van de lokale omroep voor de toewijzing van de zendmachtiging moet beschreven worden hoe aan bovenstaande criteria wordt voldaan.

Evaluatie

Zowel de wettelijke criteria als de aanvullende criteria zijn onderwerp van gesprek in het jaarlijks bestuurlijk gesprek wat plaatsvindt tussen de lokale omroep en de gemeente Urk.

Kosten, baten, dekking

Het vaststellen van de aanvullende eisen heeft geen financiële consequenties. De lokale omroep wordt gefinancierd vanuit een bedrag uit het gemeentefonds. Deze middelen zijn niet geoormerkt. Wel is er een dringen advies vanuit de VNG om deze middelen in te zetten voor de lokale omroep. Wij subsidiëren de lokale omroep met een bedrag van 1,30 euro per huishouden.

Bijlage

Bijlage 1: Brief aan gemeente Urk openstelling aanwijzingsprocedure lokale publieke media-instelling 2024-2029.
Bijlage 2. Formulier Toetsingscriteria voorstel Commissariaat van de Media
Bijlage 2: Formulier Toetsingscriteria voorkeursadvies gemeente Urk.
Bijlage 3: Brief aan Commissariaat van de Media met reactie lokale toetsingscriteria.

Burgemeester en Wethouders van Urk,

J. Westmaas, burgemeester

C.J.M. Swart, gemeentesecretaris

Raadsbesluit

Zaaknummer
018452474

De raad van de gemeente Urk,

op voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Urk
d.d. 28 maart 2024

gezien het advies van Commissie II d.d. 5 maart 2023,

besluit:

- De zeven voorgestelde aanvullende criteria van het Commissariaat voor de Media over te nemen, waaraan de raad de aanvragen voor de nieuwe aanwijzing van een publieke lokale media-instelling kan toetsen (voor het geval er twee of meer aanvragen komen).
- Het Commissariaat voor de Media op de hoogte te stellen van deze aanvullende criteria middels bijgevoegde brief.

Urk, 28 maart 2024,

De raad van de gemeente Urk,

de griffier, de voorzitter,